

R.D. Jacobi Marchantii Vitis Florigera

Marchantius, Jacobus

Coloniae Agrippinae, 1661

11. Virgo singularis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-56381](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-56381)

bonæ voluntatis. Miscuit viam suam Sapientia cum lacte Matris suæ: miscuit Mater Sapientia: Lac suum sanguinitatem quam vino Filij sui: Bibite & inebriamini ebriissimi: simul & comedite, quia ibi invenietis Ferum cum melle, vinum cum lacte. Agnoscite Pastorem & Nutritorem vestrum, Matrem & Nutricem vestram. Sic illa vestra est Mater & Nutrix lacte, & vestra Nutrix & Mater sit sanguinea: quia illud lac & illum sanguinem, quod nutrit Filium, vobis impendit, ita decernente Filio. Quapropter finaliter concludendum est cum devoto Virginitatis Filio Richardo à S. Victore, sic Virginitatem alloquente: *Carnalia in te ubera sunt Christus, & Maria, ut spiritualia per se nobis fluere in te concrevit lac divina misericordie, & ex te nobis profuxit. ipsa prius repleta es, & ex te nobis descendit abundantia.* Ita Richardus Victorinus.

LECTIO XI.

Thema. Virgo singularis.

B. M. V. Multipli titulo singularem Virginitatem dicit ostendit. 1. Quia Mater est & Virgo. 2. Quia omnes omnium virtutes habet per excellentiam.

Multis de causis Maria dici potest Virgo singularis. Primum quidem, quia Mater est & Virgo, quod nulli alteri convenit. Secundum, quia omnes virtutes quæ in ea reperiuntur, licet videantur etiam alijs quibusdam communicata, in ipsa tamen habent quamdam excellentiam, & singularitatem ac eminentiam. Audi S. Bernardum ser. 4. de Assumpt. *Si laudavero in Maria virginitatem, multa mihi Virgines post eam videntur offerri. Si humilitatem predicavero, invenietur & aliqui qui docente Filio eius, mitis facti sunt & humiles corde. Si magnificavero eius misericordiam multitudinem, sunt aliqui misericordia viri etiam & mulieres. Vni est in quo nec primam similem visa est nec habere sequentem, gaudia Matris habens cum virginitatis honore. Maria privilegium est singulare, non dabitur alteri. Sed ne in hoc solo privilegio videatur excellere Maria; quod Virgo sit post partum, in partu, ante partum (quod triplici litto & terra miraculo eruptente ostendit B. Egidius S. Francisci socius cuidam Ordini. PP. Prædic. Concionatori.) Adit insuper S. Bernardus: *Verum tamen non hoc tantum, sed ceteras quoque, virtutes singulares prorsus invenies in Maria, que videbantur esse communes. Quæ enim vel Angelice puritatis, virginitatis illi audeat comparari, que digna fuit Sacrarium Spiritus Sancti fieri, & habitaculum Filij Dei: Digna placet Virgo quæ respiciet Dominum, cuius decorem concupisceret Rex cuius odore ab illis æterni patris sinus attraheretur accubitu.* Itaque, sicut in Maria fides & spes eminent supra omnem fidem & spem Patriarcharum, zelus & charitas ultra zelum & charitatem Apostolorum, patientia & constantia ultra patientiam & constantiam Martyrum, sapientia & lumen ultra sapientiam & lucem Doctorum, devotio & pietas ultra omnem pietatem & devotionem Confessorum: ita eminent castitas & puritas in ea ultra omnem puritatem Virginitatis: ideoque rectè Virgo singularis dicitur.*

gularis dicitur, quia in ea tanta est puritas, quanta sub Deo maior nequit intelligi, ait S. Anselmus. nec veniali vquam impuritate infecta fuit, quod de alijs Virginitatibus non potest dici. Tertio, Virgo singularis est Maria, quia prima virginitatem creditur voluisse, nullo precedente vel consilio, vel exemplo. Ipsa autem exemplar se alijs exhibuit, quod intuerentur ad imitationem, quamvis affecetur non sint eius perfectionem. Quarto, Virgo singularis est Maria, quia eius Virginitas adeo efficax fuit ad gratiam, ut vel eius solus intuitus posset in alios efficaciter influere constitutur, ut tradit S. Ambrosius lib. de Institut. Virg. Nemo vquam eius virgineo decore offendi potuit ad concupiscentiam, sed potius impelli ad castimoniam.

Quinto, Virgo singularis est Maria, sicut in gratia & virtutum omnium perfectione, ita & in gloria consummatione. Hinc & de eam illud singulariter potest intelligi: *Vna est Columba mea, perfecta mea, una est Mater mea, electa genitrix mea.* De hac re sic loquitur Guericus Abbas, Discipulus Bernardi, *Vacate & videte, quoniam Iesus est Deus. Viso consuetudine, prorsus ineffabilis gaudii summaque deliciarum, omnibus qui diligunt Iesum, sed pre omnibus illi que genuit Iesum, qui sicut singulariter data est gratia Dei generandis sic & prerogativa gloriantur in eo que genuit Omnium singularis & incomparabilis gloria Virginitatis Matris videte Deum Regem omnium in diademate carnis quo coronavit eum, & Deum agnoscat & adoret corpore proprio, & corpus proprium videtur glorificatum in Deo.* Huc etiam refert S. Bonaventura in Speculo Virginitatis illud. *Multi filie congregaverunt divitias, tu supergressa es universas.* Sic enim ait ibi. *Filia Agnes, filia Lucia, filia Cæcilia, filia Agatha, filia Catharina, & multæ aliæ filie, in ultæ aliæ Virgines sanctæ congregaverunt divitias virtutum & gratiarum, divitias meritum & præmiorum, sed Maria superexcellens supergressa est universas. Supergressa est in natura, supergressa est in gratia, supergressa est in gloria.* An non ergo vides, quam sit Virgo singularis.

In symbolam singularis Virginitatis Mariæ, singularis que eius gloria, in templo S. Mariæ Majoris Romæ in Vigilia Assumptionis soliti fuerit Romani ingentes cereos offerre, & accendere sub vesperam, qui postquam totam noctem usque ad ipsius festi diei horam sextam, vel nonam, incens fuerant, in veniet atur eiusdem esse ponderis cum illo quod habebant ante quam accenderentur. Ita refert B. Petrus Venerabilis Abbas Cluniacensis, S. Bernardo coævus l. 2. Mirac. c. 30. *Asseritque miraculum istud continuè per centum annos durasse, & suo tempore adhuc durare.* Id symbolum fuit incorruptæ & æternæ Virginitatis Deiparæ, quia illam rectè designat cereus albus & ardens, qui ab Ape Virgine conficitur.

Certe hic in Belgio fecimus cereum Arebati ardere continuè, nec consumi, isque Virgini est consecratus.

3. Quia prima omnium virginitatem voluisse creditur. 4. Quia Virginitas illius nequaquam offensus sed multi ad castimoniam provocati gloria consummatione. 5. Est Virginitas perfecta singularis in gloria. 6. Vacate & videte, quoniam Iesus est Deus. Viso consuetudine, prorsus ineffabilis gaudii summaque deliciarum, omnibus qui diligunt Iesum, sed pre omnibus illi que genuit Iesum, qui sicut singulariter data est gratia Dei generandis sic & prerogativa gloriantur in eo que genuit Omnium singularis & incomparabilis gloria Virginitatis Matris videte Deum Regem omnium in diademate carnis quo coronavit eum, & Deum agnoscat & adoret corpore proprio, & corpus proprium videtur glorificatum in Deo. Huc etiam refert S. Bonaventura in Speculo Virginitatis illud. Multi filie congregaverunt divitias, tu supergressa es universas. Sic enim ait ibi. Filia Agnes, filia Lucia, filia Cæcilia, filia Agatha, filia Catharina, & multæ aliæ filie, in ultæ aliæ Virgines sanctæ congregaverunt divitias virtutum & gratiarum, divitias meritum & præmiorum, sed Maria superexcellens supergressa est universas. Supergressa est in natura, supergressa est in gratia, supergressa est in gloria.

provoctati gloria consummatione. 5. Est Virginitas perfecta singularis in gloria. 6. Vacate & videte, quoniam Iesus est Deus. Viso consuetudine, prorsus ineffabilis gaudii summaque deliciarum, omnibus qui diligunt Iesum, sed pre omnibus illi que genuit Iesum, qui sicut singulariter data est gratia Dei generandis sic & prerogativa gloriantur in eo que genuit Omnium singularis & incomparabilis gloria Virginitatis Matris videte Deum Regem omnium in diademate carnis quo coronavit eum, & Deum agnoscat & adoret corpore proprio, & corpus proprium videtur glorificatum in Deo. Huc etiam refert S. Bonaventura in Speculo Virginitatis illud. Multi filie congregaverunt divitias, tu supergressa es universas. Sic enim ait ibi. Filia Agnes, filia Lucia, filia Cæcilia, filia Agatha, filia Catharina, & multæ aliæ filie, in ultæ aliæ Virgines sanctæ congregaverunt divitias virtutum & gratiarum, divitias meritum & præmiorum, sed Maria superexcellens supergressa est universas. Supergressa est in natura, supergressa est in gratia, supergressa est in gloria.

Proth. 31. In symbolam singularis Virginitatis Mariæ, singularis que eius gloria, in templo S. Mariæ Majoris Romæ in Vigilia Assumptionis soliti fuerit Romani ingentes cereos offerre, & accendere sub vesperam, qui postquam totam noctem usque ad ipsius festi diei horam sextam, vel nonam, incens fuerant, in veniet atur eiusdem esse ponderis cum illo quod habebant ante quam accenderentur. Ita refert B. Petrus Venerabilis Abbas Cluniacensis, S. Bernardo coævus l. 2. Mirac. c. 30. Asseritque miraculum istud continuè per centum annos durasse, & suo tempore adhuc durare. Id symbolum fuit incorruptæ & æternæ Virginitatis Deiparæ, quia illam rectè designat cereus albus & ardens, qui ab Ape Virgine conficitur.

Conti- nus miracula in cereis B. M. V. oblati.

Certe hic in Belgio fecimus cereum Arebati ardere continuè, nec consumi, isque Virgini est consecratus.

feratus, & ab ea de celo delatus, symbolum vique etiam Virginæ eius gloriæ & integritatis. Sic & hic patet quam merito iste titulus ei attribuatur.

Virgo singularis.
Postremò, *Virgo singularis* Maria, & *Virginis singularis* amatrix. Hinc illa Virginæ sibi famulos deponere visa est, etiam visibili amoris symbolo.

Sic legitur in vita S. Roberti apud Surium 1.9. Aprilis, gravidæ eius Matri apparuisse gloriosam Dei Matrem, autem gestantem annulû, & his eam verbis affatam: *Volo enim quem gestas in utero filium mihi annulo deponere. Hic dicitur abscessit. Evigilans Matrem, quid sibi hoc vellent, animo perturbata, & qualis ille præiudicatus esset, cum gaudio cogitabat tacita, Offensionem autem Dei Matris iteravit, & eadem prorsus verba repetivit, ut quod de Samuele in scriptura legitur, tanta rei veritas clarior appareret. Robertus ubi matris, altiusq; est, eam viam egit, qua S. Virginis Sponsam decorat, in cuius honorem Monasteriû Molismentis constituit: & ipse Abbas gubernavit. Ita ibi.*

Habes & de S. Egmano teste Ribad. in vita illius qui eam puritatis præcipue studiosus esset, ut eius per omnem vitam servandæ legem sibi statueret, corâ imagine Virginis Deiparæ castitatis votum emisit, & se commendans imperat. patrociniò Virginis, eam sibi in Sponsam elegit. Utque fœdas iniqui stabile fore declararet, Angulo cui inscripta erat Angelica salutatio, in Imaginis digitum iactato, eam sibi deponere ait. Nec frustra; x eo enim tempore, utiple ante obitum confessus est, quoties clementissimæ Matris opem imploravit, toties eam expertus est. Hic autem annulus, mox à morte cælitus ei redditus est, & digito eius impositum ut eam tunc Virginis agnosceretur Sponsam.

Notum quoque est de B. Hermanno, qui Ioseph dicitur esse teste Surio 7. Aprilis, quomodo Deiparæ & Virgo singularis quadam nocte ei appareas specie pulcherrimâ Angelis comitata, eum deponerent. Unus enim Angelorû, dextram Hermanni apprehendens, & manui B. Virginis copulans, his verbis eam illi deponere: *Hanc ego Virginem tibi trado Sponsam, sicut olim fuit deponens Ioseph, ut nomen Sponsæ pariter cum Sponsa acciperet, & de cætero Ioseph vocaretur cui Virgo: Porro Filium meum, sicut & Sponsæ meo Ioseph portatus est in Ægyptum, ut idem omnes & similem nominis honorem obtinens.*

Adiciamus & hic, quod auctor Scalæ Cæli refert, in gratiâ Virginis ut ad eam quæ Virgo singularis in ritulatur: confugium habeant & fiducia. Quadam mulier nobilitate, sed inopos: duas suas filias instruebat in amore B.V. Et quia ob paupertatem timebat eis corruptionem seculi, ad A. B. Virg. eas adduxit, & dixit: O Domina, Virgoq; singularis, has meas filias virginibus tibi offero. Et quoniam habeo quo eas alia quicquid iuris in eas habeo, totum tibi do. Acceptisq; manibus puellarum, in signum vanae donationis adiunxit manibus Virginis. Vix res esset ex Orato in inveniunt, ad fores domus me suæ offerent eam tibi libras, quibus secreto obsequia erant. Patris autem. De his Mater vestes precor.

vir filibus, & de necessariis providit abudâ. Quidam oculo maligno hoc considerantes, murmurabant, credentes de meretricio id obvenire. Mater murmuribus suis popularis cõscia, vocat eas, & dicitur ad matrem vestram Mar. Virg. & in ista oratione & festu, ut in familia vestra subveniat. Peregerunt id deus istius, & ita in quodâ festo Virginis, dicitur Verbi Dei prædicatione interessent, in præsentia plebis Angelus attulit de celo duas corollas de rosis albis pulcherrime sortis, dixitq; Istas vobis mittit Virgo Maria, Mater vestra, in signum virginitatis. Hoc miraculo commotus Princeps loci ibidem præfens, duo monasteria construxit in honorem Virg. in quibus has duas cõstituit Priorissas. Hæc auctor Scalæ Cæli, Ord. S. Dominici Theologus.

Ex his omnibus satis patet, quomodo Maria Virgo sit singularis multiplici titulo, tum quia sola Mater & Virgo, tum quia in virtutibus omnibus singularitatem habet, tum quia in virginitate habet nulla de coloratâ veniali macula, tum quia prioritatem habet in Virginitate voto, cæterarumque Virginum est Exemplar, Dux, Mater: Proteritæ singularis & Amatrix Deniq; in Virginitate prætorio omnes superexcellit. Est igitur unica Columba, unica Electa, unica Dilecta, unica a omnes supercollans, unica Phoenix, per antonomasiam Virgo omnibus sæculis compellenda & compellenda. Audi S. Epiphanius. *Quis unquam aut quo saculo, ausus est proferre nomen Sanctæ Mariæ. & interrogatus non statim intulit, Virginis vocem? Abrahæ impostum est Epithetum: Amicus Dei. & non dissimulatur: tacet vero ut Israel vocetur, & non alterabitur. & S. M. A. R. I. E. vox, VIRGO, & non mutabitur; inpolluta enim permansit. Hæc S. Epiphanius.*

Si de S. Gettrude dixit quodâ Christus: Ego totus sum illius, quia toto affectu inter brachia eius velut in carcere me inclusit, ac tali amore divinitatis meæ illi sum inseparabiliter unitos, quali in eodem metallo confusa vitæ ignis vivunt aurum & argentum. Ista est Columba mea, fellis ex parte: ista & Lilius electum, quo nare delectator, iludque manibus gestit: Ista est Rosa mea, quam feci suavis simam. Cum hominum sceleribus offendor, offensas, itaq; meas in ipsa conquiescentes remitto, placor, & amore ipsius odona peccata innumera multitudinis hominum. Si, inquam, hæc omnia dixit Dominus amator Virginum de Gettrude, Virgine electa & dilecta; quanto magis dicere potest, & verissima sunt, de Virgine singulari, electissima & dilectissima super omnes Virgines?

Quia hæc singularis Virgo S. Ineffosus singulari amore & devotione coluit, eiusq; singularem Virginiam tatem publicè & cõtra eius hostes propagavit: Ideo eum donavit Virgo Casula cælestis, aqua dono singulari, quo sua virginitate facta selènter & specialitè pietate possit celebrare, quotquot in anno recurrunt. Scq; eum legitur allocuta: *Accipe munusculum de manu mea quia oculos fides fixis in meo servitio semper tenens permansisti: & in laudè meam diffusa in labiis tuo gratia dulciter in. Exaltè cor illi.*

WANT

Aspinxisti. Ita testatur Iulianus Toletanus & alij. Igitur MARIA, quandoquidem Virgo singularis est, ideo simul est Virgo veneranda, Virgo prædicanda, & quidē omni tempore, quia omni tempore eius splendor & beneficentia super nos elucet. Hinc notat celebris Iurifonsultus Hostiensis, festa Virginis præcipua totū per annū esse divisa, Annū ciatō celebratur in vere. Assumptio in æstate, Nativitas in autumno, Purificatio in hyme, vt quatuor anni tempora singulari B. V. patrocinio defēdatur. Itē vt fiat velut quatuor gemmæ in corona anni constitutæ. Itē vt quatuor B. V. festivitates totū annum faciendæ, sicut quatuor flumina Paradisum irrigabant. Præterea, vt sicut venti principales quatuor mundi partes perflant, sic quatuor festi dies Deip. Virg. quatuor anni tempora illustrent & exornent; & nos eiusdem Virginis meritis & precibus per quatuor anni tempora recreamur, & servemur incolumes. Hæc Hostiensis. Immo veteris Ecclesiæ singulis hebdomadis unum diem dedicat Virgini. Sabbathum scilicet, quod immediate Dominicum diem antecedit. Vnde Durandus in Rational. l. 6. c. 79. huius rei mysticam rationem indicans, sic ait: Sabbathum est ianua & introitus in diem Dominicum, quæ est dies requies, & significat vitam æternam: quia vero Dispara est nobis Terra ad regnum cælorū, quod per diem Dominicum significatur ideo de illa solemnitatem unam septima die, quæ diem Dominicum præcedit. Addit idem, quod Constantinopoli visebatur imago Virginis, quam tegebatur veli tota hebdomada: feria autem sexta post Vesperas nullo mortalium movente attollebatur, omnibusq; exhibebatur conspicuam imaginem, donec celebratis in Sabbatho Vesperis, iterum ante eandem imaginem devolveretur. Sic hoc miraculo cælesti invitabantur homines ad singularem Virginis singularis cultū. Hinc etiam Alphonsus Salmiron vnus ex Societatis Iesu Patriarchis & Socj primis S. I. patij, singulis Quadragesimæ Sabbathis, etiam si aliud festum deprecarent, concionabatur de B. Virgine, Oprimantibus oblitiscerentibus, & in S. Matris amore & pietate crescentibus. Diximus etiam supra in Ronea Valle Angelos singulis Sabbathis ad fontem canere solitos, *Salve Regina*, qui inde dictus est, *Fons Angelorum* Virgo ergo singularis Virgo veneranda est, oratione, abstinentia, opere aliquo miserico cordiæ, maxime in Sabbatho: Virgo prædicanda est ore, calamo, aut alio quovis modo, maxime in Sabbatho. Iste die lumen fidei & constantiæ elucit in Virgine hac singulari singulariter, dicitur: recti iuxta crucem, dumq; alij Fideles & Apostoli vacillarent: *Non exstinguetur in nocte lucerna eius.* Hinc & illo die candelarum accensarum lumine ei Fideles cultum exhibent.

Virgine nostra perfectionem habent & eminentiam, specialiter tamen sit hic mentio mitratis seu mansuetudinis eius, quæ sane eximia in ipsa est, & amorem nostrum ad le tencritudinis quadam allicit blandissimè, ac omni laude digna effulget. Multæ virtutes effulgebant in Moyse, à mansuetudine tamen specialissime commendatur, iuxta illud: *Erat Moyses vir mitissimus super omnes homines qui morabantur in terra.* Hinc Matix fororibus & Aaroni fratri, sibi obre tantibus & iurgantibus non respondit, sed Dominus eum suscepit tendum, & pro eo respondit, ac punivit Maricem lepra. Interim Moyses, vt suam hęc in re ostendeter mansuetudinem, etiam pro sorore detrectatrice oravit, & sic sanitatem ei impetravit: Ecce altera Maria lōge mitior Moysē, & mansuetudine præstantior, excedens in hac virtute non solum omnes homines qui morantur in terra, omnesque mulieres & Virgines, sed & omnes qui morantur in cælo. Equidem verum est de Moyse, quod S. Ambrosius dixit: *Quantus Moyses à populo illarum absorbebat iniurias & contumelias, & cum Dominus vindicare velleret in insolentes, se tamen pro populo ferebat frequenter, cui indignationi divina plebē subduceret. Quam miri sermone post iniurias appellabat populi, consolabatur in laboribus, delinibat oraculis, fovebat operibus. Et cum Deo constanter leguoratur, homines tamen humili & grata appellatione affari solebat.* Certe Moyses erga Deum instar Leonis se gerebat, resistebat eius ira & vindictæ, manus ligando fortissima deprecatione, insistendo constanter, ita vt potius optaret deleri de libro vitæ, quæ populū Dei profligari promissa internecione. Interim erga populū quasi Agnus agebat cura mansuetudine: Sic sibi totius plebis mētes devinxerat, vt plus, u. n. pro mansuetudine diligerent, quæ pro factis admiraretur, inquit S. Ambr. Præterea etiam dicit de eo Ecclesiasticus: *In lenitate sua Sanctum fecit illum, & elegit ex omni carne.* Quid de Maria Virgine dicemus, quæ hoc titulo honoris decoratur: *inter omnes mites & profectodum in terris ageret, longè maiores devoravit & absorbit iniurias & contumelias, tum in Filium suum, tum in se ipsam, quam nunquam Moyses. Et hoc noone lenitate & mansuetudine sua? Vidit quæcumque in Filium autē & post crucem scelerata potius sunt, & imitatrix Filij etiam pro crucifixoribus eius oravit, & pro persecutoribus suis se apud Patrem & Filium impendit.* Nunc vero dum in cælo agit, quantæ contumeliæ & blasphemiæ, quot flagitia & crimina reatu horrenda in Filium eius & in ipsam redundant? An caret fulmine cælum? An arcus divina vindictæ jaculis ardentibus orbatus est? An Leones & Vrsi, aliaque ferocissima de sunt animalia, quæ in viciniam imitantur? An Terra vltra non potest se aperire, & impios absorbere? An Elementa iniuriam Creatoris non perferunt, vt & eam vindicent? An non multi promerentur igne cælesti

De mansuetudine B. M. V. & de illam didicerit.

Num. 22.

Ecc. 45.

B. M. V. in terra omnium mitissimæ

Festivi. stat. M. V. d. festi. butio.

Diei Sabbathi B. M. V. singulariter assignandi.

v. Horii Pass. 103. tr. 1. lec. & in fine.

Pro. 32.

LECTIO XI.

Thema. *Inter omnes mites*

Mocis quidem virtutes, vt iam dictum est, in